

Manifestarea postmodernismului in filosofie

Marea descoperire a filosofiei din amurgul perioadei moderne - ideea "mortii lui Dumnezeu", profetizata de Nietzsche - va marca prabusirea sistemului de valori modernist.

Daca, prin filosofia nitetscheana se demoleaza fundamentul metafizic al lumii si omului (ceea ce atrage, ca o consecinta, prabusirea tuturor "idealitatilor" carora acesta le era etalon :adevarul absolut, valoarea eterna, binele suprem, capodopera, idealul uman etc), uimitoare descoperiri din fizica si matematici (teoria relativitatii, a dualismului unda-corpusul, materie si miscare in acelasi timp-decare se leaga exsidenta fotonului, purtatorul cuantei de energie, relatiile de nedeterminare si echivalenta masa si energie, ecuatiile neliniare ce dau nastere teoriei catastrofelor, teoria haosului, a fractaliilor, descoperirea sistemelor-departe-de-echilibru), din filosofie si pĂşsihologie (subminarea capacitatii ratiunii de a cunoaste de catre subiectivitatea si fragmentarismul perceptiei sau discontinuitatea memoriei, si a constiintei, descoperirea incapacitatii noastre senzorial-perceptive de a construi un model al lumii care sa se adecveze cu cel furnizat de stiintele matematice si fizice) vor provoca, din interior, inca din ultimele decenii ale secolului al XI-lea, criza modelului cultural modernist.

Noua paradigma considera ca adebarul, lipsit de intemeiere metafizica, nu mai pooate fi absolut, ci ca exista o pluralitate de adevaruri relative, dupa cum relative (dependente de conjuctura si provizoriu valabile) devin toate valorile / idealurile/ raportarile cu care lumea si omul opereaza.

Modelul renescentist de fiinta umana (ideal uman ce are nostalgia perfectiunii), reflex al transcendentiei, in calitate de creatura a divinitatii) este detronat (oamenii sunt multiplii, diversi, concreti),. Dupa cum valorilor absolute le vor fi substituite valori individuale si provizirii.

Postmodernismul marcheaza puizarea (sau falimentul) proiectului cultural al rationalismului iluminist, care a dominat istoria umanitatii timp de cateva secole. Onoua sensibilitate refractara la cultul ordinii, al ratiunii, al totalitatii, al transcendentului, al idealitatii-la orice fel de absolut-este decisa sa abandoneze valorile moderniste, in favoarea unei noi atitudini anti-rationaliste, antimetafizice, prin repsingerea oricarei incercari sintetizatoare, printr-o atitudine refractara fata de totalitate si prin preferinta pentru fragmentarism, relativism, aleatoriu.

In ceea ce priveste noua conditie umana, postmodernismul incearca sa depaseasca criza, scindarea, revelata de modernism, a eului, prin revenirea fiintei la natura sa umana, eliberata de fantasmele transcendentiei.

Ioana Em. Petrescu vede in ontologia postmoderna "un nou antropocentrism", o incercare de solutionare amarii crize a eului din modernism. Noua epoca produs al mutatiilor din stiintele exatcte, a modificat in mod radical statutul fiintei si relatia ei cu lumea ; ea reclama reabilitarea individualului, a eului, fiind, in opinia cercetatoarei, un mod prin care fiinta isi recastiga "demnitatea categoriala".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Autoarea cartii "Ion Barbu si poetica postmodernismului" considera postmodernismul drept "un efort de reautenticare a raporturilor umanitate, univers)". In cartea amintita in 1993, exceptionala prin claritate conceptuala, prin frumusetea demonstratiei si, nu in ultimul rand prin putere vizionara Ioana Em. Petrescu defineste modernismul drept "expresia culturala a ceea ce e, in gandirea stiintifica, criza categoriei individualului", subliniind, in cazul postmodernismului, "dinamizarea si dinamizarea categoriei in discutie in cadrul marilor mutatii ale veacului nostru".